

Co je mediace?

Mediace je řešení zpravidla velmi konfliktní, zátěžové a složité situace s pomocí prostředníka, mediátora. Je to neformální proces. Každá mediace je přizpůsobena potřebám a tempu samotných stran. Mediátor je školený profesionál, který je zodpovědný za řízení mediačního procesu, za efektivní komunikaci. **Jeho úkolem však není řešit, hodnotit a navrhnout řešení.** Je připraven **naslouchat oběma účastníkům**, pracovat s jejich emocemi, jejich složitou situaci dobře sleduje a nastalé problémy pojmenovává a předkládá je jako témata ke společnému projednání a následně k řešení. **Cílem** mediace je najít nová řešení na danou situaci; **je to proces, který se soustředí na budoucnost.** Mediátor podporuje strany tak, aby jimi **odsouhlasená** řešení byla **reálná, měřitelná a uskutečnitelná a aby zohledňovala možnosti a potřeby všech zúčastněných.** Finální dohoda stran může být písemná, pokud si to obě strany přejí.

Jak to probíhá?

Procesní postup mediace je daný: všichni sedí společně, nejdříve mluví lidé k mediátorovi (střídavě a postupně) a mediátor sleduje, s čím přicházejí, co potřebují a na čem jim záleží. Pokouší se společně nalézt témata k řešení, zapisuje je na papír, který všichni vidí. Teprve poté mohou strany mediace mluvit k sobě navzájem. V momentě, kdy se mediátor ujistí, že obě strany plně chápou nejen svou situaci, ale i situaci toho druhého, je možné přistoupit ke konstruktivnímu hledání řešení k jednotlivým tématům. Před koncem mediace se efektivní a všem vyhovující řešení vybírá a zapisuje do dohody. Dohoda může být podkladem i pro soud a jeho rozhodnutí, je-li to potřebné.

Kdy je mediace vhodná?

Rodinné kauzy

- v průběhu manželství – nastavení pravidel
- při rozpadu manželství – úprava majetku, bydlení, styk s dětmi, péče o děti, potřeby dětí
- po rozpadu manželství - rozdělení majetku, bydlení, úprava styku s dětmi
- mezigenerační vztahy, příbuzenské spory

Pracovní a obchodní kauzy

- konflikt mezi kolegy či odděleními
- mezi pracovníkem/cí a nadřízeným/nou
- jakákoliv nedorozumění, která komplikují atmosféru na pracovišti a plnění úkolů
- složité situace mezi firmami, institucemi o jakémkoliv tématu

Sousedské spory

- konflikt mezi sousedy, kamarády, známými
- konflikt mezi občanem a institucí (odborem obecního úřadu, členem komise a pod).

Jaké musí být splněny předpoklady pro efektivní mediaci?

- Obě strany souhlasí s účastí na mediaci.
- Strany ani jejich právní zástupci nezastávají názor, že ve sporu nutně musí být jedna strana vítězem a druhá poraženým.
- Strany, které jsou ve vzájemném vztahu, jsou závislé na vyřešení sporu (rodiny, sousedé, kolegové práci, majitelé firem,...).
- Obě strany mají jistý pocit zodpovědnosti za konflikt mezi nimi. Pokud to tak není, strany odmítají jakoukoliv spolupráci.
- Spor a jeho možné řešení dává prostor pro hledání dohod, které vyhovují oběma stranám. To znamená, že existuje více než jedno či dvě možnosti řešení.
- Strany jsou spolu schopny komunikovat alespoň na minimální úrovni tak, aby byla možná výměna nových informací.

Kolik mediačních sezení musím podstoupit?

Jedno mediační jednání obvykle probíhá v délce 3 hodin; je nutné vyhradit si požadovaný čas. Princip dobrovolnosti procesu zajišťuje, že mediaci mohou strany ukončit kdykoliv si přejí a také rozhodnout, zda chtějí pokračovat i v dalších mediačních jednáních. Vždy jsou to klienti, kteří určují počet jednání, protože pokračování v mediaci či její ukončení může navrhnout kterákoliv strana.

Jedno mediační sezení obvykle pomůže přinést na světlo nové informace a dochází k porozumění stran, podaří se pojmenovat předměty jednání a podle složitosti jednoduchosti případu dojdou účastníci k dohodě.

Ve sporech, kde je i více účastníků nebo se v rodinných záležitostech diskutuje i budoucnost dětí, je zpravidla nutné více sezení.

Zkušenosti ukazují, že dohoda platí do doby, kdy se nemění podmínky a možnosti účastníků mediace. Při každé změně podmínek je vhodné požádat o novou mediaci, která zohlední novou situaci.